

ชื่อวิทยานิพนธ์ การประกอบอาชีพแบบพิ่งดินเองของเกษตรกร

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ นางพวงพยอม เหรียญทอง

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร. พงศ์ศักดิ์ คุ้มไข่น้ำ)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร. ณัพวรรณ ธานี)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์วิไลวัจล์ กาญจนะภูติ)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการในการประกอบอาชีพของเกษตรกร 2) ศึกษาลักษณะการประกอบอาชีพแบบพิ่งดินเองที่เหมาะสมกับเกษตรกร

กลุ่มตัวอย่างเป็นเกษตรกรบ้านเหล่าไหญ่ ตำบลนาข่า อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย จำนวน 80 คน เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งก่อนและหลังกิจกรรมแทรกแซง โดยทำการศึกษาเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของหมู่บ้าน ข้อมูลพื้นฐานทางสังคม เศรษฐกิจ สภาพปัญหาและความต้องการในการประกอบอาชีพ กิจกรรมแทรกแซงที่ดำเนินการคือ การฝึกอบรม การศึกษาดูงาน การจัดตั้งกลุ่มอาชีพ การปฏิบัติกรรมด้านอาชีพ การจัดระบบตลาด การนิเทศและติดตามผล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยนำไปสัมภาษณ์ด้วยตนเอง จากการเยี่ยมเยียนตามบ้านการ

ประชุมกลุ่มใหญ่ และการสนทนากลุ่มย่อย ตลอดทั้งการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS/Pc⁺ สถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) t-test F-test และ Chi-squares

การวิจัยครั้งนี้พบว่า 1) เกษตรกรบ้านเหล่าใหญ่ มีปัญหาด้านการประกอบอาชีพที่สำคัญ คือ ทุนในการประกอบอาชีพไม่เพียงพอ ขาดการรวมกลุ่มอาชีพ ผลผลิตราคาตกต่ำ ขาดการสนับสนุนจากนักวิชาการภาครัฐและเอกชน 2) เกษตรกรมีความต้องการประกอบอาชีพด้านการปลูกผักปลอดสารพิช เลี้ยงไก่พื้นเมือง หม้อผ้า และแปรรูปเกษตร 3) การจัดกิจกรรมแทรกแซง ทำให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกอบอาชีพแบบพึ่งตนเองดีขึ้น มีแนวโน้มที่จะพึ่งตนเองในด้านต่าง ๆ มากขึ้นเป็นส่วนใหญ่ มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ มีการซ้ายเหลือหน้าที่การทำงานในครอบครัวดีขึ้น สามารถผลิตอาหารได้ปริมาณเพียงพอ มีการใช้จ่ายอย่างประหยัด ลักษณะอาชีพที่มีแนวโน้มพึ่งตนเองได้มากกว่าอย่างอื่น คือ การปลูกผักปลอดสารพิช อาชีพที่มีแนวโน้ม พึ่งตนเองได้น้อยคือ อาชีพหม้อผ้า 4) ความแตกต่างระหว่างก่อนและหลังกิจกรรมแทรกแซงทั้งในด้านรายได้ รายจ่าย สภาพในการประกอบอาชีพในทางที่ดีขึ้นกว่าเดิม ความรู้ความเข้าใจและทักษะในการประกอบอาชีพแบบพึ่งตนเอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05